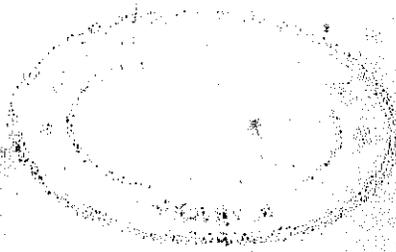

IL
MARHA 'EWÛR

NOTA

DEL SOCIO

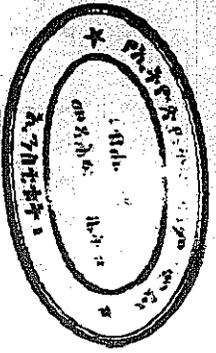
IGNAZIO GUIDI

ROMA

TIPOGRAFIA DELLA R. ACCADEMIA DEI LINCEI

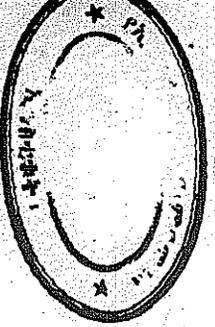
1896

Relazioni della R. Accademia dei Lincei.

Classe di scienze morali, storiche e filologiche

Estratto dal vol. V, fasc. 10^a. — Parte accademica. Ottobre 1896.

Presso i dotti abissini è conosciuto un trattato sul compunto dei cieli, la determinazione dei digiuni e delle feste ecc., che porta il titolo di Marha 'Ewûr o *Guida del cieco*. È attribuito al patriarca di Alessandria Demetrio XII, morto nel 231 dell'era volgare, per tradizione che ha riscritto anche fuori di Abissinia (1). Demetrio l'avrebbe scritta in copto (2) donde poi fu tradotta in ge'ez; e quest'ultimo testo esisterebbe (come tante opere orientali, nominatamente arabe) in una forma o recensione estesa e completa, in una media ed in una abbreviata. Dal testo ge'ez deriva un trattato amarico collo stesso titolo di Marha 'Ewûr, o con quello di Bâhra Hasâb, trattato ben noto in Abissinia alle persone istruite, molte delle quali lo sanno a memoria.

Nelle Biblioteche di Europa non mancano simili trattati e in ge'ez e in amarico (2), ma non ho mai veduto che alcuno di essi porti il titolo di Marha 'Ewûr o Bâhra Hasâb; solo una biblioteca che non credo accessibile agli studiosi, quella del

(1) Cf. Renaudot, *Hist. Patr. Alex.*, 27.

(2) Cf. i cataloghi di Dillmann, Zotenberg e Wright e soprattutto la descrizione di Dillmann nel *Catal. Br. Mus.*, n. XXXVII; Lindolf, *Comm.*, 385 ecc.

D'Abbadie, ha un trattato consimile col titolo di Marha 'Ewû-
 rân. (Ms. 136 e ms. 190 nel Catalogo dell'istesso D'Abbadie).
 Il Deberâ Kefla Ghiorghis avendomi posto in iscritto il Marha
 'Ewûr, ho stimato non inopportuno pubblicarlo in questa Nota.

በስመ፡ እግዚአብሔር፡ መ
 ሐሪ፡ ወመስተሣህል፡ ፡ ገዩጥ
 ገ፡ ጽሑፈ፡ መርሐ፡ ዕዉር፡ ወ
 ይብልዎ፡ ዓዲ፡ በሕረ፡ ሐሳብ፡
 ዘአስተዋጽኦዎ፡ መምህራን፡ በ
 አጎጽሮ፡ ከፍለ፡ እምክፍል፡ በ
 አንተ፡ ዙሉ፡ ሕዝብ፡ ከመ፡ ይ
 ትመሀርዎ፡ ቃለ፡ በቃል፡ ለአ
 እምሮ፡ አጽዋማት፡ ወበዓላት፡
 ዘብሉይ፡ ወዘሐዲስ፡ ከመ፡ ኢ
 ይጎበር፡ በዓለ፡ አይሁድ፡ ምስ
 ለ፡ በዓለ፡ ሐዲስ፡ ።

እግዚአብሔር፡ እምቀድ
 መ፡ ዓለም፡ እንደ፡ ዘሬው፡ ሀ
 ሉ፡ በንድነት፡ በምስትነት፡ ሳለ፡
 ዓለምን፡ ልፍጠር፡ ብሎ፡ አስ
 በ፡ አስበም፡ አልቀረ፡ ፈጠረ፡ ።
 ሲፈጥርም፡ ሰውና፡ መላእክት
 ገ፡ ሰውን፡ ለመቀደስ፡ ክብሩ
 ገ፡ ለመውረስ፡ የቀረውን፡ ፍ

ጥረት፡ ለአንከር፡ ለምግብ፡ ሥ
 ጋ፡ ለምግብ፡ ነፍስ፡ ፈጠረ፡ ። ወ
 ዙሉ፡ ዘተፈጥረ፡ ለመፍቀድ፡
 ነብብያን፡ በ፡ እምኔሆመ፡ ለ
 ተምህር፡ ወበ፡ እምኔሆመ፡ ለ
 ተገብሮ፡ እንዳለ፡ እግዚአብሔ
 ር፡ የፈጠረው፡ ፍጥረት፡ አን
 ዱም፡ አንዱም፡ ቢቁጠር፡ ፍ
 ጠር፡ ተፍግሮ፡ ባልጨረሰው
 ም፡ ነበር፡ በየወገን፡ በየወገኑ፡
 ግን፡ ብዙውን፡ ፩፡ ብዙውን፡
 ፩፡ እያሉ፡ ቢቁጥሩ፡ ከዕለተ፡
 አሁድ፡ አስከ፡ ዕለተ፡ ዓርብ፡
 የፈጠረው፡ ፍጥረት፡ ጸጃ፡ ይ
 ሆናል፡፡ አስከዚህ፡ አርአስት፡
 ነው፡ ።

ምዕራፍ፡ ፩፡ ።

ዓለም፡ ከተፈጠረ፡ ዘመን፡
 ቢቁጠር፡ ፯፡ ሺሕ፡ ከ፫፫፡ ከ
 ፹፱፡ ይሆናል፡ በዙመን፡ ማቴ

ዎስ : ወንጌላዊ :: ለዚህም : መ
 ስፈሪያ : መቀጠሪያ : ጌ : አዕ
 ዋዳት : አሉት :: አሊሁም : ግ
 ውደ : ዕለት : ግውደ : ወርጎ :
 ግውደ : ጨረቃ : ግውደ : ግመ
 ት : ግውደ : አበቅቴ : ግውደ :
 ማጎተም : ግውደ : ቀመር : ና
 ቸው :: ግውደ : ዕለት : ከአሁድ :
 አስከ : ቀዳም : ጌ : ነው : ይህ :
 ሲመላለስ : ይኖራል : ሌላ : የ
 ለም :: ግውደ : ወርጎ : ሷ : ዕለ
 ት : ግውደ : ጨረቃ : ርጃጃጃ :
 ግውደ : ግመት : ርጃጃጃ : ዕለ
 ት : ከዕለት : ርቦ : ነው : አሊህ :
 ሷቱ : በዕለት : ይቈጠራሉ : የቀ
 ፋት : በግመት : ይቈጠራሉ ::
 ግውደ : አበቅቴ : ሺራ፱ : ግመ
 ት : ነው : በዚህ : ፀሐይና : ጨ
 ረቃ : መንገዳቸውን : አየረጸ
 መ : ተራከቦ : ያደርጉበታል ::
 ግውደ : ማጎተም : ጃ ጌ : ግመ
 ት : ነው :: በዚህ : አበቅቴና : ወ
 ጌላዊ : ይገናኙበታል :: አበቅ
 ቴው : አልቦ : ወንጌላዊው : ማ
 ቴዎስ :: ግውደ : ቀመር : ጃ ጃ
 ሷጃ :: በዚህ : ዕለት : ወንጌላዊ :
 አበቅቴ : ርቱ : ይገናኙበታል :
 ዕለቱ : ሠሉስ : ወንጌላዊ : ማቴ
 ዎስ : አበቅቴው : አልቦ :: ቀመ

ርጉ : ለጅቱ : ሁሉ : ስም : ቢያ
 ደርጉ : ግውደ : አበቅቴ : ገኡ
 ስ : ቀመር : ግውደ : ማጎተም :
 ማእከላዊ : ቀመር : ግውደ : ቀ
 መር : ግቢይ : ቀመር : ይበላል ::
 ግውደ : ፀሐይ : ጃ ጃ : ግመት :
 ነው : በዚህ : ዕለትና : ወንጌላዊ :
 ይገናኙበታል :: ዕለቱ : ረቦ :
 ወንጌላዊው : ማቴዎስ :: በግው
 ደ : ፀሐይ : ቦታ : ግውደ : ማጎ
 ተም : በግውደ : ማጎተም : ቦታ :
 ግውደ : ፀሐይ : ብሎ : ይገኛል :
 ከጃቱ : ሄ : ቢታጣ : ከቀመር :
 ገብቶ : ይቈጠራል ::

አበቅቴና : መጥቀ : የሚመ
 ጡብትን : ለማወቅ : በያመቱ :
 የሚሆን : አጽዋማት : በዓላትን :
 ለማግኘት : ግመት : ግለምን :
 ባጃ ጃ ሷጃ : ይቀምሩዋል :: ከዚ
 ህ : የተረፈውን : በማእከላዊ :
 ቀመር : ይቀምሩዋል :: ከዚህ :
 የተረፈውን : በንኡስ : ቀመር :
 ይቀምሩዋል :: ከንኡስ : ቀመር :
 ከተረፈው : ስለ : ተገርመረ : ይ
 ቈጠራል : ስላልተረጸመ : ይታ
 ተታል : ብሎ : አንዱን : ያትቱ
 ዋል : ሷደ : አክትት : ለዘመን :
 ይላልና :: ከቀረው : ላበቅቴ : ሺ
 ሄ : ሺራ፱ : ይነሡዋል : ለመጥቀ :

፲፩፱ : ፲፩፱ : ይነውዋል : ሁሉ
 ንም : በ፴ : በ፴ : ገድፎ : የቀረ
 ው : አበቅቴና : መጥቅ : ነው ::
 ከፍል = ላበቅቴ : ፲፩፩ :
 ፲፩፩ : መንሣት : ስለምን : ነው :
 ቢሉ : የፀሐይ : ግድድ : ግመት :
 ፫፻፷፮ : ዕለት : ነው : ጨረ
 ቃ : ከዚህ : ፫፻፶፬ቱን : በሐ
 ደችለት : ጊዜ : ፲፩፩ : ይቀራ
 ል : ላበቅቴ : ፲፩፩ : ፲፩፩ : መ
 ንሣት : ስለዚህ : ነው :: አበቅ
 ቴ : ግለት : ምን : ግለት : ነው :
 ቢሉ : ጉልቶ : ተረፈ : ዘመ
 ን : ግለት : ነው :: ስለምን : ተ
 ረፈ : ዘመን : አሉት : ቢሉ ::
 ቀድሞ : አንድ : ተናገርን : የፀሐ
 ይ : ግድድ : ግመት : ፫፻፷፮ :
 ዕለት : ነው : ጨረቃ : ከዚህ :
 ፫፻፶፬ቱን : በንሣችለት : ጊዜ :
 ፲፩፩ : ይቀራልና : ስለዚህ :
 ከጨረቃ : ግድድ : ግመት : የ
 ተረፈ : ሲሉ : ተረፈ : ዘመን :
 አሉት :: መጥቅ : ግለት : ምን :
 ግለት : ነው : ቢሉ : በቁሙ :
 መጥቅ : ነጋሪት : ግለት : ነው ::
 የመጥቅ : ትርጓሜ : አንዲህ :
 ከሆነ : ዕለቱን : ስለምን : መጥ
 ቅ : አሉት : ቢሉ : በቁሙ : መ
 ጥቅ : ነጋሪት : ሰውን : አንዲሰ

በሰብ : ይህም : አጽዋማት : በ
 ዓላትን : ይሰበሰባልና : ስለዚ
 ህ : ዕለቱን : መጥቅ : አሉት ::
 ውብሂለ : መጥቅፅሂ : አስተጋባ
 ኢ : ብሂል : አስመ : ከመ : መ
 ጥቅፅ : ዘብርት : ወዘአብን : ያ
 ስተጋብአ : ሰብአ : ከማህ : ውአ
 ቱኒ : ያስተጋብአ : አጽዋማት :
 ወበዓላት : ዘተሉ : ግመት : አንድ
 ለ = ሌላም : ትርጓሜ : አለው :
 ኋላ : በበታው : እናመጣዋለን ::
 ከፍል = ልደተ : አበቅቴ :
 ከነሐሴ : ከ፭ : አይወርድም :
 ከጳጉሜ : ከ፭ : አይወጣም : ከ
 ነሐሴ : ፳፫ : ከጳጉሜ : ፭ : ፳፭ :
 ይሆናል : በዚህ : ይመላለሳል ::
 ጌተኛው : ጳጉሜ : ስለምን : ከ
 በቅቴ : ሳይገባ : ቀረ : ቢሉ : ፬ቱ :
 ወንጌላውያን : በሰዓት : በኬክ
 ሮስ : ከራት : አድርገው : ይከፈ
 ሉታል : አንጂ : አንድ : አምስ
 ተኛው : ጳጉሜ : ላንዱ : ወን
 ጌላዊ : አይደርስምና : ስለዚህ :
 ከበቅቴ : ገብቶ : ሳይቆጠር :
 ቀረ =
 ምዕራፍ : ፪ ::
 አልቦ : አበቅቴ : በሆነ : ጊ
 ዜ : የጨረቃ : ግድድ : ግመት :

በመስከረም : መባቻ : ይገርመ
 ራል :: ከመስከረም : አስከ : ሐ
 ምሌ : ፫ ፻ ፴ : ዕለት : ይገኛል ::
 ፫ ፻ ፶ ዕ : ለማድረግ : ከነሐሴ :
 ጳጳ : ያመጡዋል : ፫ ፻ ፶ ዕ :: የጨ
 ረቃ : ዓውደ : ዓመት : ፫ ፻ ፶ ዕ : የ
 ሚባል : ይህ : ነው :: በነሐሴ :
 በጳጳ : ዓውደ : ዓመቱዋን : አደ
 ረሰች :: ልደተ : አበቅቲ : በነሐ
 ሴ : በጳጳ : ይሆናል :: ፯ : ከነሐ
 ሴ : ይይዙዋል : ፭ : ጳጳሚ : ፲ ዕ :
 ይሆናል : ፲ ዕ : አበቅቲ : ይሉ
 ዋል :: አልቦ : በሆነ : በመቲ :
 ፲ ዕ : አበቅቲ : ይሆናል ::

ፀሐይ : ከጨረቃ : የምታ
 ተርረው : ፲ ዕ : ዕለት : ብቻ :
 አይደለም :: ፳ ፪ : ኬክሮስ : ፩ :
 ከልዲት : ፴ ፯ : ሣልሲት : ፶ ፪ : ራ
 ብዲት : ፵ ፰ : ኃምሲት : አለ ::
 ድሜጥሮስ : ፶ ፯ : አጽዋማት :
 በዓላት : የሚውሉባቸው : ዕለ
 ታትንና : አውራግን : በፀሐይ :
 መንገድ : ለማግኘት : ፲ ራ ፩ ዱን :
 ዕለታት : ብቻ : አበቅቲ : አደረ
 ገ : የቀሩትን : አልሻቸውም ::
 ኋላ : ግን : አቡሻኸር : ሠርቀ : ሌ
 ኢትና : ልደተ : ወርገ : በይተከከ
 ልለት : ከኬክሮስ : አስከ : ኃም
 ሲት : ያሉትን : አጠራቅሞ : ዕ

ለታት : አገኘ :: ስማቸውንም :
 ትራፋተ : ዓውደ : አላቸው : ከ
 ዓውደ : አበቅቲ : የተረፉ : ማ
 ለት : ነው :: አሊህ : ዕለታት :
 አስከ : ዛሬ : ድረስ : ዕ : ዕለታት :
 ሁነዋል :: በለው : አበቅቲ : ላይ :
 አሊህን : ዕቲን : ዕለታት : ከል
 ጨመሩ : አውነተኛ : ልደተ :
 ወርገና : ሠርቀ : ሌሊት : አይገ
 ጉም : ስለዚህ : በለው : አበቅ
 ቲ : ላይ : አራቱን : መጨመር :
 የግድ : ነው ::

ወደ : ልደተ : አበቅቲ : አ
 ንመለስ :: ከመስከረም : አስከ :
 ሐምሌ : ፫ ፻ ፴ :: ፲ ዕ : አበቅቲን :
 ቢጨምሩ : ፵ ዕ : ይሆናል ::
 ፶ ዕ : ለማድረግ : ከነሐሴ : ፲ ራ ፫
 ያመጡዋል : ፫ ፻ ፶ ዕ : ይሆናል :
 የጨረቃ : ዓውደ : ዓመት : የሚባ
 ል : ይህ : ነው :: ልደተ : አበቅ
 ቲ : በነሐሴ : በ ፲ ራ ፩ :: ከነሐሴ
 ፲ ራ ፯ : ጳጳሚ : ፭ : ፳ ፪ :: በ ፪
 ተኛው : አመት : ፳ ፪ : አበቅቲ :
 ይሉዋል :: ከመስከረም : አስከ :
 ሐምሌ : ፫ ፻ ፴ :: ፳ ፪ : አበቅ
 ቲ : ቢጨምሩ : ፶ ፪ :: ይህን : ጊ
 ዜ : ሠግር : ነው :: ፹ ዕ : ለማድ
 ረግ : ነሐሴን : መላውን : ከጳ
 ጉሚ : ፪ : ያመጡዋል : ፫ ፻ ፹

ፀ፡ ይሆናል ። ሷውን ፡ ፩ወር ፡
 ሠግር ፡ ብሎ ፡ ርፂፃፀቱን ፡ የ
 ጨረቃ ፡ ዓውደ ፡ ዓመት ፡ ይሉ
 ዋል ። ልደተ ፡ አበቅቲ ፡ በጳጉ
 ሜ ፡ በ፫ ፡ ቀን ፡ ይሆናል ፤ ር ፡ አ
 በቅቲ ፡ ይሉዋል ። ሲበዛ ፡ ፹፬ ፡
 አያደረጉ ፡ ሷውን ፡ ሠግር ፡ የ
 ቀረውን ፡ የጨረቃ ፡ ዓውደ ፡ ዓ
 መት ፡ ያደርጉዋል ። ርፂፃፀ ፡ ሲ
 ሆን ፡ አንዳለ ፡ አይያዙ ፡ አስከ ፡
 አልቦ ፡ ድረስ ፡ ይቁጥሩዋል ። በ፭
 ዓመት ፡ በ፯ ፡ ዓመት ፡ በ፲ረኛ ፡
 ዓመት ፡ ሠግር ፡ ይሆናል ። በ፲
 ረኛ ፡ ዓመት ፡ ፳ ፡ አበቅቲ ፡ ይ
 ሆናል ። ከመስከረም ፡ አስከ ፡ ሐ
 ምሌ ፡ ርፂፃፀ ። ፳ ፡ አበቅቲ ፡
 በጨምሩ ፡ ፃ ። ፹፬ ፡ ለግድረ
 ግ ፡ ነሐሴን ፡ መላውን ፡ ከጳጉ
 ሜ ፡ ፀ ፡ ያመጡዋል ። ሷውን ፡
 ሠግር ፡ ብሎ ፡ ርፂፃፀራቱን ፡ የ
 ጨረቃ ፡ ዓውደ ፡ ዓመት ፡ ይሉ
 ዋል ። ልደተ ፡ አበቅቲ ፡ በጳጉ
 ሜ ፡ በ፭ተኛ ፡ ቀን ፡ ይሆናል ።
 ይህን ፡ ጊዜ ፡ አያዳርግ ፡ ነው ፡
 ፩አበቅቲ ፡ ይሉዋል ። በ፲፩ ፡ ዓ
 መት ፡ ፩ ፡ አበቅቲ ፡ ይሆናል ።
 አንዲህ ፡ አያሉ ፡ አስከ ፡ ፲፰ ፡ ዓ
 መት ፡ ይቁጥሩዋል ። በ፲፰ተኛ
 ወ ፡ ዓመት ፡ ፲ረ፰ ፡ አበቅቲ ። ከ

መስከረም ፡ አስከ ፡ ሐምሌ ፡ ርፂ
 ፀ ። ፲፰ ፡ አበቅቲ ፡ በጨምሩ ፡
 ፵፰ ። ፃ፬ ፡ ለግድረግ ፡ ከነሐሴ ፡
 ፯ ፡ ቀን ፡ ያመጡዋል ። ርፂፃፀ ፡
 የጨረቃ ፡ ዓውደ ፡ ዓመት ፡ የሚ
 ባል ፡ ይህ ፡ ነው ። ልደተ ፡ አበ
 ቅቲ ፡ በነሐሴ ፡ በ፯ ፡ ይሆናል ።
 ማፍረስ ፡ ተጋርመረ ፡ ከ፰ ፡ አይ
 ወርድም ፡ ብለን ፡ ነበር ፡ ወደ ፡
 ፯ ፡ ወረደ ፤ ስለምን ፡ ቢሉ ፡ አ
 ልቦ ፡ አበቅቲ ፡ የሚሆን ፡ ነው
 ና ። ከነሐሴ ፡ ፳፬ ፡ ጳጉሜ ፡ ፭ ፡
 ፳፱ ፡ ይሆናል ። ጎጹጽ ፡ ወርጎ ፡ ነ
 ው ፡ ብሎ ፡ ወደ ፡ ሠግር ፡ ይጨ
 ምሩዋል ፡ አልቦ ፡ አበቅቲ ፡ ይ
 ሆናል ። ከዚህ ፡ ከገዱ ፡ ቀመር ፡
 የሚገኝ ፡ ሠግር ፡ ፯ ፡ ወር ፡ ይሆ
 ናል ። ከ፪ ፡ ቀመር ፡ ፩ዓመት ፡
 ከ፪ ፡ ወር ፡ ይገኛል ፡ ከፍጥረተ ፡
 ዓለም ፡ አስከ ፡ ዛሬ ፡ አንዲህ ፡
 አያደረጉ ፡ ቢቁጥሩ ፡ ጨረቃ ፡ ከ
 ፀሐይ ፡ የምታተርፈው ፡ ዘመን ፡
 ይታወቃል ። አልቦ ፡ በሆነ ፡ በመ
 ቱ ፡ ፲፩ ፡ አበቅቲ ፡ ይሆናል ። በ
 ሁለተኛው ፡ ፳፪ ። በሦስተኛው ፡
 ር ። በራተኛው ፡ ፲፬ ። በምስተ
 ኛው ፡ ፳፭ ። በስድስተኛው ፡ ፯ ፡
 በሰባተኛው ፡ ፲፯ ። በስምንተ
 ኛው ፡ ፳፰ ። በዘጠነኛው ፡ ፱ ።

ባሥረኛው : አ :: ባሥራንደኛ
 ው : ል :: ባሥራሁለተኛው : ሀ ::
 ባሥራሦስተኛው : ለ :: ባሥ
 ራራተኛው : ፊ :: ባሥራምስተኛ
 ው : ሰ :: ባሥራስድስተኛው :
 ጸ :: ባሥራሰባተኛው : ገ :: ባ
 ሥራስምንተኛው : ገጽ :: ባሥራ
 ዘጠነኛው : ጸ፱ : ይሆናል ፣ ገ
 ጸጽ : ወርገ : ነው : አልቦ : ይ
 ሆናል ::

ከናል :: ባለው : አበቅቴ :
 ላይ : ሀፀ : ቢጨምሩ : የሚመጣ
 ው : ዓመት : አበቅቴ :: ሀፀ : ቢ
 ጨምሩ : ያለፈው : ዓመት : አ
 በቅቴ : ይታወቃል :: አበቅቴና :
 መጥቅ : አንድ : ሁነው : ቢቁጠ
 ፍ : ሀፀ : ይሆናሉ : ከሀፀ : አይወ
 ርዱም : ከሀፀ : አይበልጡም ::

ምዕራፍ : ፫ ::

አልቦ : አበቅቴ : በሆነ : ገ
 ዜ : በዓለ : መጥቅ : በመስከረ
 ም : ይሆናል :: በዚህ : ገዜ : አ
 ጽዋማት : በዓላት : በመስከረ
 ም : አመ : ሷው : ዕለት : ተው
 ሳክ : ይወጣሉ : ተውሳኩ : ሐ
 መር : ሁኖ : ይበኛል :: ሠርቀ :
 ሌሊት : በሐጸጽ : በቻ : ይወጣ
 ል :: በሀፀ : አበቅቴ : ገዜ : በዓለ :

መጥቅ : በመስከረም : በሀፀ :
 ይሆናል :: በሀፀ : አበቅቴ : ገ
 ዜ : በዓለ : መጥቅ : በጥቅምት :
 በሀፀ : ይሆናል :: በሀፀ : አበቅቴ :
 ገዜ : በዓለ : መጥቅ : በመስከረ
 ም : በሀፀ : ይሆናል :: ሁሉንም :
 አንዲህ : እያደረጉ : ይቁጥሩ
 ል :: በሀፀ : አበቅቴ : ገዜ : በዓ
 ለ : መጥቅ : በጥቅምት : በሀፀ :
 ይሆናል :: በዚህ : ገዜ : ኢየሳ
 ርግ : ነው :: ይህን : ገዜ : አጽ
 ዋማት : በላዕላይ : ቀመራቸው :
 ይውላሉ :: ነገር : ግን : መጥቅ :
 የዋለበት : ቀን : ቀዳም : ካልሆነ :
 ላዕላይ : ቀመር : አይሆንም ::
 በሀፀ : አበቅቴ : ገዜ : በዓለ :
 መጥቅ : በመስከረም : በሀፀ :
 ቀን : ይሆናል : በዚህ : ገዜ :
 ኢየወርድ : ነው : በዚህም : ገ
 ዜ : አጽዋማት : በዓላት : በታ
 ሕታይ : ቀመራቸው : ይውላሉ ::
 ነገር : ግን : በዓለ : መጥቅ : የ
 ዋለበት : ቀን : ዓርብ : ካልሆነ :
 ታሕታይ : ቀመር : አይሆንም ::
 በዓለ : መጥቅ : ከመስከረም :
 ከሀፀ : አይወርድም : ከጥቅም
 ት : ከሀፀ : አይወጣም :: ከመስ
 ከረም : ሀፀ : ይይዙዋል : ከጥቅ
 ምት : ሀፀ : ጸ፱ : ይሆናል : በዚ

ሀ : ሲመላለስ : ይኖራል ። በዘ
 መን : ብሉይ : የተሠሩ : አጽዋ
 ማት : በዓላት : መመላለሻቸው ።
 ጸፀ : ነው ። እንዲህ ፡ ግን ፡ ስለ ፡
 ሆነ ፡ መጥቅ ፡ የሚውልበቸው ።
 ዕለታት ፡ ገፀ ፡ ናቸው ። ገፅ ፡ በ
 መስከረም ፡ ጿ ፡ በጥቅምት ። በ
 መስከረም ፡ ከገፅ ፡ በላይ ፡ በገፅ ፡
 በጸ ፡ በጸፀ ፡ በጸፂ ፡ በጸ፳ ፡ በዓለ ፡
 መጥቅ ፡ አይውልባቸውም ።
 ከገፅ ፡ እሊህ ፡ ጅቱ ፡ ቢነሡ ፡
 ገፅ ፡ ይቀራል ፡ ገፅዱ ፡ በመስከ
 ረም ፡ ያልነው ፡ ይህ ፡ ነው ። በ
 ጥቅምት ፡ ከገፅ ፡ በታች ፡ ባፅ ፡
 በፍ ፡ በፎ ፡ በፀ ፡ በገፅ ፡ አይውል
 ባቸውም ። ከገፅቱ ፡ እሊህ ፡ ጅ
 ቱ ፡ ቢነሡ ፡ ጿ ፡ ይቀራል ፡ ጿ
 ቱ ፡ በጥቅምት ፡ ያልነው ፡ ይህ ፡
 ነው ።

ምዕራፍ ፡ ፬ ።

ለመጥቅ ፡ ገፀ ፡ ገፀ ፡ መንሣ
 ት ፡ ስለምን ፡ ነው ፡ ቢሉ ፡ ማእ
 ከለ ፡ መጥቅዕ ፡ ዘኃለፈ ፡ ወማእ
 ከለ ፡ መጥቅዕ ፡ ዘይመጽእ ፡ በ ፡
 ጊዜ ፡ ዘበበገወፀ ፡ ይተረከብ ፡
 ወደ ፡ ጊዜ ፡ ዘበበግወፀ ፡ ይተረ
 ከብ ፡ ይላል ። አንዳንድጊዜ ፡
 ገፀ ፡ ይገናል ፡ አንዳንድጊዜ ፡

ግፀ ፡ ይገናል ። ገፀ ፡ ቢገኝ ፡ በለ
 ው ፡ ይይዙዋል ፡ ግፀ ፡ ቢገኝ ፡
 ሷውን ፡ ገድሮ ፡ ገፀኙን ፡ ይይዙ
 ዋል ፡ ለመጥቅ ፡ ገፀ ፡ መንሣ
 ት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ። በአልቦ ፡ አ
 በቅቱ ፡ ጊዜ ፡ በዓለ ፡ መጥቅ ፡ በ
 መስከረም ፡ አመ ፡ ሷ ፡ ይሆናል ፡
 አልቦ ፡ በሆነ ፡ በመቱ ፡ በመስከ
 ረም ፡ ባገፀ ፡ ይሆናል ። ከጥቅ
 ምት ፡ እስከ ፡ ነሐሴ ፡ ገፅ ፡ ወር ፡
 ይሆናል ፡ በዓለ ፡ መጥቅ ፡ በገፀ ።
 ገራፀ ፡ ቢነሡለት ፡ ገፅ ፡ ይቀራ
 ል ፡ ማእከል ፡ የተበለ ፡ ይህ ፡ ነ
 ው ። ከጥቅምት ፡ እስከ ፡ ነሐሴ ፡
 ገፅ ፡ ወር ። በጀተኛው ፡ ማመት ፡
 በጥቅምት ፡ በጿ ፡ ይሆናል ። ማ
 እከል ፡ ያልነው ፡ ገፅና ፡ ከጥቅ
 ምት ፡ ጿ ፡ ቢገናኝ ፡ ገፀ ፡ ይሆና
 ል ፡ በ ፡ ጊዜ ፡ በበገወፀ ፡ ይተረ
 ከብ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡ ነው ። ለመ
 ጥቅ ፡ ገፀ ፡ መንሣት ፡ ስለዚህ ፡
 ነው ። ከጥቅምት ፡ ጿ ፡ ቢነሡለ
 ት ፡ ጸፀ ፡ ይቀራል ፡ ማእከል ፡ የ
 ተበለ ፡ ይህ ፡ ነው ። በፍተኛው ፡
 በመስከረም ፡ በጸፍ ፡ ይሆናል ።
 ማእከል ፡ ያልነው ፡ ከጥቅምት ፡
 ጸፂትና ፡ ከመስከረም ፡ ጸፂ ፡ ቢ
 ገናኝ ፡ ግፀ ፡ በ ፡ ጊዜ ፡ ዘበበግ
 ወፀ ፡ ይተረከብ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡

ነው ። ከግዕዝ ። ሰውን ። ገድፎ
 ገዕ ። ይይዙዋል ። ለመጥቀ ። ገዕ ።
 መንግሥት ። ስለዚህ ። ነው ። ከመ
 ስከረም ። ጸጌ ። ቢነሡ ። ር ። ይቀ
 ራል ። ማእከል ። ይህ ። ነው ። እ
 ስከ ። አልቦ ። ድረስ ። እንዲህ ።
 እያጋጠሙ ። ይቁጥሩዋል ። በ፫
 ተኛው ። በመስከረም ። በጸጌ ።
 ይሆናል ። በ፬ተኛው ። በመስከ
 ረም ። በገጌ ። በጅኛው ። በጥቅም
 ት ። በጅ ። በጎኛው ። በመስከረም ።
 በጸ፬ ። በጎኛው ። በጥቅምት ።
 በገ፫ ። በጎኛው ። በጥቅምት ። በ፪
 በ፱ኛው ። በመስከረም ። በጸ፩ ። በ
 ገኛው ። በጥቅምት ። በገ፫ ። በገ፩ኛ
 ው ። በመስከረም ። በጸ፱ ። በገ፪ኛ
 ው ። በመስከረም ። በገ፫ ። በገ፫ኛ
 ው ። በጥቅምት ። በጎ፫ ። በገ፬ኛው ።
 በመስከረም ። በጸ፮ ። በገ፭ኛው ።
 በመስከረም ። በገ፫ ። በገ፮ኛው ።
 በጥቅምት ። በ፬ ። በገ፯ኛው ። በ
 መስከረም ። በጸ፫ ። ከመስከረም ።
 ጸ፫ ። ቢነሡ ። ጎ ። ይቀራል ። ማእከ
 ል ። የተባለ ። ይህ ። ነው ። ከጥቅም
 ት ። እስከ ። ነሐሴ ። ገ፩ወር ። በገ፫
 ኛው ። በጥቅምት ። በገ፪ ። ማእከ
 ል ። ያልነው ። ከመስከረም ። ጎኛ ።
 ከጥቅምት ። ገ፪ ። ገዕ ። ቦ ። ጊዜ ።
 በበገዕዞ ። ያለው ። ይህ ። ነው ።

ከጥቅምት ። ገ፪ ። ቢነሡ ። ገ፫ ። ይ
 ቀራል ። ከጥቅምት ። እስከ ። ነሐ
 ሴ ። ገ፩ ። ወር ። በገ፱ኛው ። አባ
 ቅቴ ። ጸ፱ ። ይሆናል ። በዓለ ። መ
 ጥቅ ። በመስከረም ። አመ ። ሰ ።
 ይሆናል ። መጥቅ ። ምሉ ። ወር ።
 ሁኖ ። ወደ ። ገ፩ ። ወር ። ይጨመ
 ራል ። ምሉ ። ዓመት ። ሁኖ ። ይቀ
 ራል ። አልቦ ። መጥቅ ። ጸ፱ኛ
 ም ። አባቅቴ ። ሕጹጽ ። ወርጎ ።
 ሁኖ ። ይቀራል ። አልቦ ። አባቅ
 ቴ ። ይሉዋል ። በለው ። መጥቅ ።
 ላይ ። ገዕ ። ቢጨምሩ ። የሚመ
 ጣው ። ገ፩ ። ቢጨምሩ ። ያለፈ
 ው ። መጥቅ ። ይታወቃል ።
 ክፍል ። መጥቅ ። ማለት ። ጎ
 ተኛ ። ወር ። ጎተኛ ። ጨረቃ ።
 ማለት ። ነው ። ገንቱ ። ወርጎ ።
 ይኩንከሙ ። ቀዳማዩ ። አውራጎ ።
 ብሎአልና ። ከማዚያ ። ገርምር ።
 ጥቅምትን ። ጎኛ ። ወር ። ይለዋ
 ል ። የመጥቅ ። ትርጓሜ ። እንዲ
 ህ ። ከሆነ ። ዕለቱን ። ስለምን ። መ
 ጥቅ ። አሉት ። ቢሉ ። አሪት ። ወ
 አመ ። ፎእስ ። ሳብዕ ። ሠርቀ ። ወ
 ርጎ ። ግበሩ ። መጥቅ። ትላለች ።
 በዚህ ። ቀን ። ሴዋውያን ። ዓመ
 ተ ። ጎድጎትን ። ለመንገር ። ሰ
 ው ። ሰብስበው ። ነጋሪት ። ይመ

ቱበት ፡ ነበር ፡ ዛሬም ፡ በዚህ ፡
 ቀን ፡ ሰው ፡ ሰብሰበው ፡ አጽዋ
 ማትን ፡ በዓላትን ፡ ይነግሩበታ
 ልና ፡ በዚያ ፡ ቦታ ፡ ስለ ፡ ገባ ፡
 ዕለቱን ፡ መጥቅ ፡ አሉት ።

ምዕራፍ ፡ ፭ ።

አበቀቱ ፡ ወፍሥሕ ፡ አመ ፡
 ይበዝጉ ፡ ግ ፡ ወአመ ፡ ይውጥ
 ዱ ፡ ፲ ፡ ይከውኑ ፡ ይላል ። አበ
 ቅቴና ፡ ፍሥሕ ፡ ፩ ፡ ሀ-ነው ፡
 ቢቁጠሩ ፡ ቢበዙ ፡ ግ ፡ ቢያንሱ ፡
 ፲ ፡ ይሆናሉ ። ይህም ፡ ከመባቻ ፡
 ገርምሮ ፡ ፍሥሕ ፡ የሚውልበት
 ን ፡ ቀን ፡ ያሳያል ። በ፲፩ ፡ አበቀ
 ቱ ፡ ፍሥሕ ፡ ወር ፡ ከባተ ፡ በጸ፱ ፡
 በመጋቢት ፡ ይሆናል ። ፲፩ ፡ አ
 በቅቴና ፡ ጸ፱ ፡ ዕለተ ፡ ፍሥሕ ፡
 ግ ፡ ይሆናል ። አመ ፡ ይበዝጉ ፡
 ግ ፡ ይከውኑ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡ ነ
 ው ። በጸ፪ ፡ አበቀቱ ፡ ፍሥሕ ፡
 በ፲፰ ፡ ማዚያ ፡ ይሆናል ። ጸ፪ ፡
 አበቀቱና ፡ ፲ራ፰ ፡ ግ ፡ አመ ፡ ይ
 በዝጉ ፡ ግ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡ ነው ።
 በ፫ ፡ አበቀቱ ፡ ፍሥሕ ፡ በማዚ
 ያ ፡ በ፯ ። ፫ ፡ አበቀቱና ፡ ፯ ፡ ፍሥ
 ሕ ፡ ፲ ፡ አመ ፡ ይውጥዱ ፡ ፲ ፡ ይከ
 ውኑ ፡ ያለው ፡ ይህ ፡ ነው ። አንዲ
 ሀ ፡ አያደረጉ ፡ አስከ ፡ አልቦ ፡

ድረስ ፡ ይቁጥሩዋል ። ፍሥሕ ፡
 ከትንሣኤ ፡ ይቀድማል ፡ ትንሣ
 ኤ ፡ በፍሥሕ ፡ ይታወቃል ። ከ
 ፍሥሕ ፡ በኋላ ፡ ያለው ፡ አሁድ ፡
 ትንሣኤ ፡ ነው ። ፍሥሕን ፡ ሳያ
 ሳልፉ ፡ ትንሣኤ ፡ ቢያደርጉ ፡ አ
 ንደገና ፡ ትንሣኤ ፡ ማድረግ ፡ ያ
 ሻል ። ስለዚህም ፡ ነገር ፡ ቀድሞ ፡
 ሐዋርያት ፡ በዲዲስቅልያ ፡ ኋላ
 ም ፡ ጉባኤ ፡ ኒቅያ ፡ በ፪ተኛ ፡
 ሰባዔ ፡ ትንሣኤ ፡ አታደርጉ ፡
 አስከ ፡ ጸ፩ ፡ ጨረቃ ፡ ጠብቁ ፡
 ከአይሁድ ፡ በዓል ፡ ጋራ ፡ አንዳ
 ትገናኙ ፡ ተጠንቀቁ ፤ ፍሥሕ ፡
 ዓርብና ፡ ቀዳም ፡ ቢሆን ፡ አሁ
 ድ ፡ ትንሣኤ ፡ አታደርጉ ፡ በ
 ዓለ ፡ አይሁድ ፡ ነው ፡ በ፪ተኛ
 ው ፡ አሁድ ፡ አድርጉ ፡ ብለዋል ።
 በ፯ሺሕ ፡ ከ፩ዘመን ፡ ፍሥሕ ፡
 ቀዳም ፡ ሀ-ኖ ፡ አሁድ ፡ ትንሣኤ ፡
 አናድርግ ፡ አሉ ፡ ምእመናን ፡
 አይሁድ ፡ ከፍሥሐቸው ፡ ጋራ ፡
 አንዲሆንላቸው ። ማርቆስ ፡ ወል
 ደ ፡ ቀንበር ፡ አይገባም ፡ አባቶ
 ቻቸን ፡ ሐዋርያት ፡ ኋላም ፡ በ
 ጉባኤ ፡ ኒቅያ ፡ ከይሁድ ፡ በዓ
 ል ፡ አትገናኙ ፡ ጸ፩ ፡ ጨረቃ ፡
 ጠብቁ ፡ ብለዋል ፡ ብሎ ፡ ተነ
 ሣባቸው ፤ ምእመናን ፡ አይሁድ

ና : ትምርት : የገደላቸው : ሕ
 ልከኞች : ሰዎች : ቀጥቆጠው :
 ገደሉት :: በዚህም : ሰማዕት :
 ተብሎበታል :: ዛሬም : ፍሥሕ
 ን : በቀዳም : ሥዑር : ያደርጋ
 ሉ : አውነተኛ : ፍሥሕ : አይ
 ዶለም : አውነተኛው : ፍሥሕ :
 አስቀድሞ : በአማማት : ረቡ :
 ይሆናል :: በምን : ይታወቃል :
 ቢሉ : ፍሥሕ : የታዘዘበት :
 ፲፬ኛ : ጨረቃ : ነው :: በቀዳም :
 ሥዑር : ፲፰ : ጨረቃ : ይሆናል :
 ስለዚህ : ፍሥሕ : ካለፈ : በኋላ :
 ሁለተኛ : ፍሥሕ : ማድረግ : ይ
 ሆናል :: አውነተኛስ : ሁኖ : ቢ
 ሆን : በነጋው : ትንሣኤ : ባል
 ሆነም : ነበር : ያለውቀት : ያለ
 መማር : የተደረገ : ነገር-ነው ::
 አውነተኛውን : ፍሥሕ : ለማግ
 ኘት : ከመጥቅ : ፬ : መንግት :
 ባበቅቱ : ላይ : ፬ : መጨመር :
 ያስፈልጋል ፤ ስለምን : ቢሉ :
 በአንቀጸ : አበቅቱ : በተናገር
 ናቸው : በኬክርስና : በካልኒ
 ት : ምክንያት : የመጥቅ : ብተ
 ት : ወደ : ታች : ፬ : ቀን : ወርዶ
 አል : አበቅቱ : ፬ : ቀን : ስበአ
 ል :: ይህንም : ለማወቅ : ከቡሻ
 ኸር : ቃል : ትምርት : በጥቂቱ :

መማር : ያስፈልጋል :: የፍሥሕ
 ም : ኢየሩሳሌም : ከጸሎት : ሐሙ
 ስ : አይወጣም : ከተጽዕኖ : ግ
 ርብ : አይወርድም :: ይህም : መ
 ለዋወጥ : በኄኖክና : በኩፋሌ :
 ተነገሮአል ::

ክፍል :: በለው : አበቅቱ :
 ላይ : ፲፬ : ቢጨምሩ : ባራት :
 ባራት : ግመት : የሚመጣው :
 ወንጌላዊ : አበቅቱ : ይታወቃ
 ል : በማቴዎስ : ቢጨምሩ : የ
 ማቴዎስ : በማርቆስ : ቢጨም
 ሩ : የማርቆስ : በሉቃስ : ቢጨ
 ምሩ : የሉቃስ : በዮሐንስ : ቢ
 ጨምሩ : የዮሐንስ : ይታወቃ
 ል :: ፲፯ : ቢጨምሩ : ባ፩ : ባ፩ :
 ግመት : የሆነው : ያለፈው : ወ
 ንጌላዊ : አበቅቱ : ይታወቃል ::

ምዕራፍ : ፯ ::

በዘመነ : ብሉይ : የተሠ
 ሩ : አጽዋማት : በዓላት : ፳ : ና
 ቸው :: አሊሁም : መጥቅ : ጸ
 መ : አይሁድ : መጸለት : ፍሥ
 ሕ : ልባ : ምድር : በዓለ : ሰዊ
 ት : ጸመ : አስቴር : ጸመ : የ-ዲ
 ት : ናቸው :: ከሊሁም : መጥቅ :
 ጸመ : አይሁድ : መጸለት : በመ
 ስከረምና : በጥቅምት : ይውላ

ለ፡ ፍሥሕ፡ በመጋቢትና፡ በ
 ሚያዝያ፡ ልበ፡ ምድር፡ በሚ
 ያዝያና፡ በግንቦት፡ በዓለ፡ ሰ
 ዊት፡ በግንቦትና፡ በሰኔ፡ ጸመ፡
 አስቴርና፡ ጸመ፡ የ-ዲት፡ በነሐ
 ሴና፡ በጳጉሜ፡ ይውላሉ፡ ጸ
 መ፡ የ-ዲት፡ ተለይታ፡ በ፳፡
 ባ፲፡ ባ፲፪፡ ባ፲፫፡ መጥቅ፡ ጊዜ፡
 በመስከረም፡ ትውላለች፡ አሊ
 ህን፡ ጸማቸውን፡ አንጸመው፡
 በዓላቸውን፡ አናከብረው፡ በለ
 ምን፡ አንግራቸዋለን፡ ቢሉ፡
 በዓላችን፡ ከበዓላቸው፡ ጸማች
 ን፡ ከጸማቸው፡ አንዳይገናኝ፡
 ለማወቅ፡ አንግራቸዋለን፡ ዳ
 ግመኛም፡ በዘመነ፡ ብሉይ፡ የ
 ተሠሩ፡ አጽዋማት፡ በዓላት፡
 በዘመነ፡ ሐዲስ፡ ለተሠሩ፡ አጽ
 ዋማት፡ በዓላት፡ አምሳል፡ መ
 ርገ፡ ናቸውና፡ በመጥቅ፡ ዕ
 ለተ፡ የ-ሐንስ፡ ርእሰ፡ ዓውደ፡
 ዓመት፡ በጸመ፡ አይሁድ፡ ጸ
 መ፡ ንስሐ፡ በመጸለት፡ ልደት፡
 ጥምቀት፡ በፍሥሕ፡ ትንሣኤ፡
 በልበ፡ ምድር፡ ማዕድት፡ ዕርገት፡
 ልበ፡ ምድር፡ ከግብጽ፡ ኤርት
 ሬን፡ ከፍለው፡ የተሻገሩበት፡
 ነውና፡ በበዓለ፡ ሰዊት፡ በዓለ፡
 ጳራቅሊጦስ፡ በጸመ፡ አስቴር፡

በጸመ፡ የ-ዲት፡ ዓርብና፡ ረቡ፡
 ገብተውበታል፡
 ክፍል፡ ፡ ተውሳካቸውም፡
 አንዲህ፡ ነው፡ የጸመ፡ አይሁ
 ድ፡ ፱፡ የመጸለት፡ ፲፬፡ የፍሥ
 ሕ፡ ፲፡ የልበ፡ ምድር፡ ከመጥ
 ቅ፡ በነሱ፡ ፪፡ ከፍሥሕ፡ በነ
 ሱ፡ ፳፪፡ የበዓለ፡ ሰዊት፡ ከመ
 ጥቅ፡ በነሱ፡ ፴፡ ከፍሥሕ፡ በ
 ነሱ፡ ፳፡ ያስቴር፡ ከመጥቅ፡
 በነሱ፡ ፳፩፡ ከፍሥሕ፡ በነሱ፡
 ፲፩፡ የየ-ዲት፡ ከመጥቅ፡ በነሱ፡
 ፳፰፡ ከፍሥሕ፡ በነሱ፡ ፲፰፡
 ይሆናል፡
 ሌሊታቸውም፡ አንዲህ፡ ነ
 ው፡ የመጥቅ፡ ፩፡ ሌሊት፡ ጨ
 ረቃ፡ በበቀለችበት፡ ቀን፡ ማለ
 ት፡ ነው፡ የበቀለችበትን፡ ለማ
 ግኘት፡ ከመጥቅ፡ ፬፡ ቀን፡ መ
 ንሳት፡ ያስፈልጋል፡ በአንቀጸ፡
 አበቅቴና፡ ፍሥሕ፡ አንደ፡ ተ
 ናገርን፡ ከወጣው፡ መጥቅ፡ ፬፡
 ካልነሱ፡ በዘመነ፡ ብሉይ፡ የ
 ተሠሩ፡ አጽዋማት፡ በዓላት፡
 አውነተኛ፡ ዕለተ፡ በዓላቸው፡
 አይገኝም፡ በኩፋሌ፡ አንደ፡ ተ
 ጸፈ፡ በዓሉ፡ ሥራ፡ ሥራው፡
 በዓል፡ ይሆናል፡ የጸመ፡ አይ
 ሁድ፡ ፲፡ የመጸለት፡ ፲፮፡ የፍ

ሥሕ : ፲፬ : የልበ : ምድር : ጌ ::
 የበዓለ : ሰዊት : ጅ :: ያስቴር :
 ጳጳ :: የዮዲት : ፬ : ሌሊት : በ
 መስከረም : ብተሆን : ጅ : የሚ
 ሆንበት : ጊዜ : አለ :: ተውሳካ
 ቸውም : የመጣበትን : ለማወ
 ቅ :: በዘመነ : ብሉይ : የተሠሩ :
 አጽዋማት : በዓላት : መሠረታ
 ቸው : መጥቅ : ነው :: ከሳኒታ :
 መጥቅ : አስከ : ጸመ : አይሁድ :
 ፱ : ዕለት : ይገኛል : አስከ : መ
 ጸለት : ፲፬ : አስከ : ፍሥሕ :
 ፻፲ : አስከ : ልበ : ምድር : ፪፻፲፪ :
 አስከ : ሰዊት : ፪፻፵ : አስከ : አ
 ስቴር : ፫፻ጳ፩ : አስከ : ዮዲት :
 ፫፻ጳ፰ : ዕለት : ይገኛል :: ከፍ
 ሥሕ : ላይ : ግን : ቢሆን : ከሳኒታ :
 ፍሥሕ : አስከ : ልበ : ምድር :
 ፳፪ : አስከ : ሰዊት : ፶ : አስከ :
 አስቴር : ፻፴፩ : አስከ : ዮዲት :
 ፻፴፰ : ይገኛል : ሁሉንም : በ፴ :
 አየገደፉ : የቀረው : ያጽዋማ
 ት : የበዓላት : ተውሳካ : ነው ::

ምዕራፍ : ፯ ::

የዕለታት : ተውሳካ : በቀ
 ዳም : ይገመራል :: የቀዳም :
 ፰ : የሁድ : ፯ : የሰኞ : ፯ : የማ
 ክሰኞ : ፭ : የረቡ : ፬ : ያሙስ :

፫ : ያርብ : ፪ :: የበአተ : ጸም :
 ተውሳካ : ፲፬ : የደብረ : ዘይት :
 ፲፩ : የሆሳዕና : ፪ : የትንሣኤ :
 ፱ : የረክብ : ፫ : የዕርገት : ፲፰ :
 የበዓለ : ፶ : ፳፰ : የምህላ : ድጎን
 ት : ፩ : ነው :: ተውሳካቸውም :
 የመጣበትን : ለማወቅ : ከሳኒ
 ታ : መጥቅ : አስከ : ነነዌ : ቀዳ
 ም : ቢሆን : ፻፳፰ : አሁድ : ቢ
 ሆን : ፻፳፯ : ሰኞ : ቢሆን : ፻፳፯ :
 ማክሰኞ : ቢሆን : ፻፳፰ : ረቡ : ቢ
 ሆን : ፻፳፬ : ሐሙስ : ቢሆን :
 ፻፳፫ : ዓርብ : ቢሆን : ፻፳፪ : ይ
 ገኛል : ሁሉንም : በ፴ : ገድሮ :
 የተረፈው : የዕለታት : ተውሳ
 ካ : ነው :: በዘመነ : ሐዲስ : የተ
 ሠሩ : አጽዋማት : በዓላት : መ
 ሠረታቸው : ነነዌ : ነው :: ከሳኒ
 ታ : ነነዌ : አስከ : በአተ : ጸም :
 ፲፬ : ይገኛል : የበአተ : ጸም : ተ
 ውሳካ : ፲፬ : የሚባል : ይህ : ነ
 ው :: አስከ : ደብረ : ዘይት : ፵፩ :
 አስከ : ሆሳዕና : ፷፪ :: አስከ : ት
 ንሣኤ : ፷፱ : አስከ : ረክብ : ፺፫ ::
 አስከ : ዕርገት : ፻፰ : አስከ : በዓ
 ለ : ፶ : ፻፲፰ : አስከ : ምህላ : ድጎ
 ነት : ፻፳፩ : ይገኛል : ሁሉንም :
 በ፴ : ገድሮ : የቀረው : ያጽዋ
 ማት : የበዓላት : ተውሳካ : ነው ::

የጸመ : ሐዋርያት : ተውሳክ :
 ጌ : ይላሉ : ጸቡሻኸር : ተውሳ
 ክ : የለውም : ይላል : የጸመ :
 ሐዋርያት : መሠረቱ : በግንቦት :
 በጳጳጅ : ነው : በዓለ : ሃ : ከጳጳጅ :
 በታች : ቢወርድ : እስከ : ጳጳጅ :
 ያለው : ጸመ : ሐዋርያት : እይ
 ዶለም : ከጳጳጅ : በላይ : ቢወጣ :
 ጸመ : ሐዋርያት : በበዓለ : ሃ :
 ምክንያት : ይበላል : ፍርብና :
 ረቡ : እንደ : ተበሉ : በዚህ : ጊ
 ዜ : በዓለ : ሃ : ሲረጸም : በሳኒ
 ታ : ጸረቅሊጠስ : ሰጥ : መጠ
 ም : ይገባል : ጸመ : ሐዋርያት :
 ቀድሞ : አልፎአልና : ይላል :
 እንደህ : ከሆነ : የጸመ : ሐዋር
 ያት : ተውሳክ : የኢትዮጵያ :
 ውሳኔ : እንደሆነ : የደሜጥሮስ :
 እንዳይደለ : ይታወቃል :

ከፍል : ሲያገርግ : ኢይ
 ወርዳቸውም : እንዲህ : ነው :
 ነገዩ : ከጥር : ከጊጌ : በታች :
 አይወርድም : በምን : ይታወ
 ቃል : ቢሉ : መጥቅ : ከመስከ
 ረም : ጊጌ : አይወርድም : ጊጌ :
 ሁኖ : ፍርብ : ቢውል : አጽዋ
 ግት : በዓለት : በታሐታይ : ቀ
 መረቸው : ይውላሉ : በለናል :
 ጊጌ : መጥቅ : ያርብ : ተውሳክ :

ደ : ጊጌ : ይሆናል : ይህ : ለሁሉ :
 ሐመር : ሁኖ : የሁሉን : ኢይ
 ወርድ : ይመራል : ነገዩ : ከጊጌ :
 አይወርድም : ግለት : ስለዚህ :
 ነው : የበአተ : ጸም : ጊፀ : ነው :
 ጊጌ : ሐመርና : ጊፀ : ተውሳክ :
 ፴፩ : ይሆናል : ፴ውን : ገድፎ :
 ፩ : ይይዙዋል : በአተ : ጸም
 ከየካቲት : መባቻ : በታች : አ
 ይወርድም : እንዲህ : እያደረጉ :
 እስከ : በዓለ : ሃ : ይቁጥሩዋል :
 ኢየግርጋቸውም : እንዲህ : ነ
 ው : ነገዩ : ከየካቲት : ከጳጳጅ :
 አይወጣም : በምን : ይታወቃል :
 ቢሉ : መጥቅ : ከጥቅምት : ከ
 ጊፍ : በላይ : አይወጣም : መጥ
 ቅ : ጊፍ : ሁኖ : ቀዳም : ቢውል :
 አጽዋግት : በዓለት : በላዕላይ :
 ቀመረቸው : ይውላሉ : በለና
 ል : ጊፍ : መጥቅ : የቀዳም : ተ
 ውሳክ : ጊፍ : ጳጳጅ : ይሆናል : ነገ
 ዩ : ከጳጳጅ : አይወጣም : ግለት :
 ስለዚህ : ነው : ይህ : ለሁሉ :
 ሐመር : ሁኖ : የሁሉን : ኢየግ
 ሮግ : ይመራል : ከጥር : ጊፀ : ከ
 የካቲት : ጳጳጅ : ቢይዙ : ፴፮ : ይ
 ሆናል : ነገዩ : በዚህ : ይመላለ
 ሳል : በዘመኑ : ሐዲስ : የተሠሩ :
 አጽዋግት : በዓለት : መመላለ

ሻቸው : ሷ፭ : ነው : በዘመን :
 ብሉይ : የተሠሩ : አጽዋግት :
 በዓለት : መመላለሻቸው : ጸ፱ :
 አንደሆነ : የበአተ : ጾም : ተው
 ሳክ : ፲፬ : ነው : ፲፬ና : ጸ፩ : ሐ
 መር : ሷ፭ : ይሆናል : ሷውን :
 ገድፎ : ፭ : ይይዙዋል : በአተ :
 ጾም : ከመጋቢት : ካ፭ : አይወጣ
 ም : ከመጋቢት : ፭ : የካቲት : ሷ :
 ሷ፭ : ይሆናል : በዚህ : ይመላለ
 ሳል : ። አስከ : በዓለ : ፶ : አንዲ
 ሀ : አያደረጉ : ይቁጥሩዋል ።

ምዕራፍ : ፯ ።

ዓመተ : ወንጌላውያንን :
 ለማወቅ : ዓመተ : ዓለምን : ከ፬ :
 አድርጎ : ይከፍሉዋል : አንድ :
 ቢተርፍ : ማቴዎስ : ፪ : ቢተር
 ፍ : ማርቆስ : ፫ : ቢተርፍ : ሉ
 ቃስ : አንድ : ሆነ : ይታወቃል :
 አሊህ : ተርፎቹ : ዓመተ : ወ
 ገንጌላውያን : ይበላሉ : ቢተከስ
 ል : የሐንስ : አንደሆነ : ይታወ
 ቃል ። ጥንተዮንን : ለማግኘ
 ት : ዓመተ : ዓለምን : ላ፬ቱ :
 ወንጌላውያን : ፬ : አድርጎ : ይ
 ከፍሉዋል ። ፩ን : ከፍል : በ፯ :
 ገድፎ : ከ፩ዱ : የወጣውን : ያህ
 ል : ከ፫ቱ : ሁሉ : ያወጡዋል :

መጠን : ራብዒት : ያንዱን : ወ
 ገንጌላዊ : ያህል : ይጨምሩዋል :
 በዚህ : ላይ : ካ፬ቱ : የተረፈ :
 ዓመተ : ወንጌላውያንን : ጨም
 ሮ : ፩ዱን : ያተቱዋል : የቀረው
 ን : በ፯ : ገድፎ : የተረፈው : ጥ
 ንተዮን : ነው ። የፀሐይ : ጥን
 ተዮን : በረቡ : ይገናኙሉል :
 የረቡ : ፩ : ያሙስ : ፪ : ያርብ :
 ፫ : የቀዳም : ፬ : የአሁድ : ፭ :
 የሰኞ : ፮ : የማክሰኞ : ፯ : ነው ።
 ፩ : ቢተርፍ : ረቡ : ፪ : ቢተር
 ፍ : አሙስ : ፫ : ቢተርፍ : ዓር
 ብ : ፬ : ቢተርፍ : ቀዳም : ፭ :
 ቢተርፍ : አሁድ : ፮ : ቢተር
 ፍ : ሰኞ : ፯ : ቢተርፍ : ማክሰኞ :
 አንደሆነ : ይታወቃል ። ጥንተ
 ዮንም : ማለት : ዕለተ : ተረክቦ
 ቶሙ : ለፍጡራን : ማለት : ነው :
 አንድቅተዮን : ማለት : ዕለተ :
 ገድቆሙ : ለፍጡራን : ዕለተ :
 ገድቆ : ለአዳም : ማለት : አን
 ደሆነ ። ዕለተ : የሐንስን : ለማ
 ወቅ : ለጥንተዮን : በሰበሰብናቸ
 ው : ዕለታት : ላይ : ሳያተቱ :
 ፪ : ዕለተ : ጠቢባን : ይጨምሩ
 ዋል : በ፯ : ገድፎ : ፩ : ቢተርፍ :
 አሁድ : ፪ : ቢተርፍ : ሰኞ : አንደሆ
 ነ : ይታወቃል : አንዲህ : አያሉ :

አንደ : ቀድሞው : ይናገሩዋል :
 አስከ : ቀዳም : ድረስ :: ዕለተ :
 ጠቢባንም : የተባሉ : ፀሐይ : ሳ
 ይፈጠር : የነበሩ : ዕለታት : ና
 ቸው : ጠቢባን : ሥላሴ : ስራ :
 የሠሩባቸው : ጠቢባን : መላእክ
 ት : የነበሩባቸው : ማለት : ነው :
 አሊሁም : አሁድና : ሰኞ : ናቸ
 ው :: ከኛው ደ : ዓመት : መባቻ :
 አስከ : ዓመት : የሚሆኑ : ሠር
 ቀ : አውራግን : ዕለታተ : በዓላ
 ትን : ሰንበታተን : ለማወቅ : ዕለ
 ተ : ጠቢባንን : ሠርቀ : ዕለትን :
 በየወሩ : የሚሆኑ : አጽፈ : አ
 ውራግን : ጥንተዮንን : ፩ : አ
 ድርጎ : ቆጥሮ : በጌ : ይገድፉዋ
 ል : ፩ : ቢተርፍ : አሁድ : ፪ :
 ቢተርፍ : ሰኞ : አያሉ : አንደ :
 ቀድሞ :: አጽፈ : አውራግም :
 የተባሉ : ወሩን : በጌ : ቢገድፉ :
 ፪ : ዕለቶች : ይተርፋሉ : ከየወ
 ሩ : ፪፪ : ይሰበስቡዋል ::

ከፍል :: አልቦን : የሚቀበ
 ል : ወንጌላዊ : አራተኛ : አራተ
 ኛው : ነው :: ከማቴዎስ : ዮሐ
 ንስ : ከዮሐንስ : ሉቃስ : ከሉ
 ቃስ : ማርቆስ : ከማርቆስ : ማ
 ቴዎስ : ይቀበላል :: በአልቦ : አበ
 ቀቴ : በጊ፩ : በጊ፪ : አበቀቴ : የ

ተንሣ : ወንጌላዊ : በ፩ : ንኡስ :
 ቀመር : ፩ : ጊዜ : ይመላለሳል :
 በ፫ : አበቀቴ : የተንሣ : ወንጌላ
 ዊ : ፬ : ጊዜ : ተመላልሶ : በ፭ተ
 ኛው : አልቦን : ይቀበላል :: ማ
 ቴዎስ : ቀመሩን : በሳኒታ : ይፈ
 ጽማል : ከርሱ : የሚቀበል : ወ
 ንጌላዊ : ወደ : ፊቱ : ሠግር :
 ያለ : ነውና : በሣልሳይ : ይቀበ
 ላል :: ሠሉስ : ማቴዎስ : ፩ : አ
 ሁድ : ማቴዎስ : ፩ : ዓርብ : ማ
 ቴዎስ : ፱ : ረቡ : ማቴዎስ : ፲፫ :
 ሰኑይ : ማቴዎስ : ፲፯ : ሠሉስ :
 ማርቆስ : ፲፰ : ረቡ : ሉቃስ :
 ፲፱ : ቀመሩን : በሳኒታ : ፈጸመ :
 ሐሙስ : ሠግር : ነው : ዮሐንስ :
 በሣልሳይ : ዓርብ : ይቀበላል ::
 ዮሐንስና : ሉቃስ : ቀመራቸው
 ን : በሳኒታ : ይፈጽማሉ : ከርሳ
 ቸው : የሚቀበል : ወንጌላዊ :
 በካልዓይ : ይቀበላል :: ማርቆስ :
 ቀመሩን : በካልዓይ : ይፈጽማ
 ል : ከርሱ : የሚቀበል : ወንጌላ
 ዊ : በሣልሳይ : ይቀበላል :: ይህ
 ም : ሊታወቅ : ዮሐንስ : ዓርብ :
 ተቀብሎአል : ቀዳም : ይጨር
 ሳል : ሉቃስ : አሁድ : ይቀበላ
 ል : ሰኑይ : ይፈጽማል :: ማር
 ቆስ : ሠሉስ : ይቀበላል :: ሠሉ

ስ : ግርቆስ : ፩ : አሁድ : ግር
 ቆስ : ፭ : ግርብ : ግርቆስ : ፱ :
 ረቡ : ግርቆስ : ፲፫ : ሰኑይ : ግ
 ርቆስ : ፲፯ : ሠሉስ : ሉቃስ :
 ፲፰ : ረቡ : ሠግር :: ሐሙስ : ዮ
 ሐንስ : ፲፱ : ቀመሩን : በካልግ
 ይ : ፈጸመ : ግቴዎስ : በሣል
 ሳይ : ግርብ : ይቀበላል ::

ክፍል : ካልእ :: ላዕላይ : ቀ
 መር : በ፩ : ግቢይ : ቀመር : ፬ :
 ጊዜ : ይመላለሳል :: መገርመሪያ
 ው : በ፳፯ : ሁለተኛው : በ፻፳፪ ::
 ሦስተኛው : በ፪፻፲፯ : አራተኛ
 ው : በ፫፻፲፪ :: ታሊታይ : ቀመ
 ር : በ፩ : ግቢይ : ቀመር : ፬ : ጊ
 ዜ : ይመላለሳል :: መገርመሪያ
 ው : በ፱፬ : ሁለተኛው : በ፻፵፱ ::
 ሦስተኛው : በ፪፻፬ :: አራተኛ
 ው : በ፬፻፺፩ : ግመተ : ይሆናል ::

ምዕራፍ : ፱ ::

ሁሉንም : በጥንተዮን : ለ
 መሠልጠን :: በ፪ሺሕ : ከ፫፻ :
 ፲፩ : ግመተ : ወርጎ : በ፲፪ : ሠ
 ርቀ : ወርጎ : በ፪ሺሕ : ከ፪፻፶፯ :
 ግመተ : ፀሐይ : በግንቦት : በ፳፯ :
 ቀን : አሁድ : ግዮ : አይጎ : ዘን
 ጥአል : በ፳፭ : ግርብ : ይላል :
 አሳ : ቢሉ : የታየበትን : ሲያይ :

ነው :: በ፫ሺሕ : ፱፻፳ : ግመተ :
 ወርጎ : በ፲፬ : ሠርቀ : ወርጎ :
 በ፫ሺሕ : ፯፻፵፬ : ግመተ : ፀሐ
 ይ : በመጋቢት : በ፳፫ : ረቡ : አ
 ስራኤል : በጉን : በልተው : በ
 ፳፬ : ሐሙስ : ቀን : ከግብጽ : ወ
 ጥተዋል : በ፯ጨረቃ : በ፲፭ : በ
 ሚያዝያ : ሐሙስ : ኤርትራን :
 ተሻግረዋል :: በ፯ : ጨረቃ : በ
 ፲፭ : በግንቦት : ቀዳም : ቀን :
 ሰብአ : ግይን : ተስፋ : ፍሬን :
 ይዘው : ተመልሰዋል : በ፬ : ሺ
 ሕ : በ፱፻፹፪ : ግመተ : ፀሐይ :
 በሚያዝያ : በ፴ቀን : ሠሉስ :
 ሚጠት : ተደርጓል :: በ፭ : ሺ
 ሕ : ፵፪ : ግመተ : ፀሐይ : በታ
 ኃሣሥ : በ፳፯ : ዳግም : ምዝባ
 ሬ : ሆነ :: በ፭ሺሕ : ፯፯ : ግመ
 ተ : ፀሐይ : በመስከረም : በ፲፯ :
 አሁድ : ዳግም : ሕንጻ : ሆነ ::
 ከዳግም : ሕንጻ : አስከ : ልደ
 ት : ፯፪ : ሰብዒ : ከዳግም : ም
 ዝባሬ : አስከ : ስቀለት : ፸ : ሰ
 ባዒ : ይሆናል : ፸ : ሰንበታተ :
 አድምሙ : ለአዝብከ : ያለው :
 ይህ : ነው :: በ፭ሺሕ : ፻፹፪ :
 በጥቅምት : በ፬ : ቀን : ሰኑይ :
 አስከንድር : ነግሥአል :: በ፭ :
 ሺሕ : ፬፻፹፬ : በኅዳር : በ፲፯ :

ሐሙስ : አውግሥጦስ : ነግሥ
 አል :: ባጅቪሕ : ጌጃጌጌ : ዓመ
 ተ : ወርጎ : ባጃ : ጨረቃ : ባጅ
 ቪሕ : ጌጃ : ዓመተ : ፀሐይ : በ
 መጋቢት : በጳጳጵ : አሁድ : ጌታ :
 ተፀንሶአል :: ባጅቪሕ : ጌጃጌጌ :
 ዓመተ : ወርጎ : በ፱ : ጨረቃ :
 ባጅቪሕ : ጌጃጃጃ : ዓመተ : ፀሐይ :
 በታቃሣሥ : በጳጳጵ : ሠሉስ : ተ
 ወልደአል :: ባጅቪሕ : ጌጃጌጌ :
 ዓመተ : ወርጎ : በጳጳጵ : ጨረቃ :
 ባጅቪሕ : ጌጃጃጃ : ዓመተ : ፀሐ
 ይ : በጥር : በጊጃ : ሠሉስ : ተጠ
 ምቆአል :: ባጅቪሕ : ጌጃ : ዓመ
 ተ : ወርጎ : በጊጃ : ጨረቃ : በ
 ጅቪሕ : ጌጃጃጃ : ዓመተ : ፀሐይ :
 በመጋቢት : በጳጳጵ : ዓርብ : ተሰ
 ቅሎአል :: በጊጃ : ጨረቃ : በጳጳጵ :
 አሁድ : ተነሥቶአል :: ይህን :
 ሁሉ : በጥንተ : ዮን : ገብቶ : ያ
 ዩዋል ::

ከፍል :: ጌታ : ባጅቪሕ : ከ
 ጌጃ : ዘመን : ተፀነሰ : ግለትን :
 ዓመተ : ዓለም : ጌቪሕ : ጊጃጃጃ :
 ግለትን : ከኢትዮጵያ : በቀር :
 ምሥራቃውያንም : ምዕራባው
 ያንም : አይቀበሉም : ስለምን :
 ቢሉ : በአራት : ምክንያት : ነው :
 ይላሉ :: አራት : ፱ : ጊዜ : ተጽ

ፎአል :: መገርመሪያ : ሙሴ :
 የጸፈው : አሪተ : ሌዋውያን :
 ተብሎአል :: ሁለተኛው : አሪ
 ተ : ሊቃውንት : ተብሎአል ::
 በጥሊሞስ : ንጉሠ : ግብጽ : የ
 ፍልስፍና : መጻሕፍትን : ሁሉ :
 ከጸፈ : በኋላ : ወደ : ኢየሩሳሌ
 ም : መጻሕፍተ : ነቢያትን : ጸ
 ሐፍቱን : ጨምራችጉ : ስደዱ
 ልኝ : ብሎ : ላከ :: አሊያም : ሳ
 ይወዱ : ፈርተው : ርጅጅ : ጸሐፍ
 ት : ጨምረው : ስደዱለት : ፎቱ :
 በመንገድ : ሞቱ : ርጅው : ደረሱ :
 አሊህ : ሰብዓ : ሊቃናት : ተባ
 ሉ : መጻሕፍተ : ነቢያትን : አሪ
 ተ : ሌዋውያን : ከዕብራይስጥ :
 ወደ : ቅብጥ : መለሱ : አሪቱ :
 አሪተ : ሊቃውንት : ተባለ :: ሦ
 ስተኛው : አሪተ : ሣምራውያን :
 ተብሎአል :: ስልምናሶር : ጊሩ
 ን : ነገድ : ግርክ : በሰማርያ :
 አጀም : የሚባል : ጦር : ሠራባ
 ት : አሊያን : መቀሠፍት : ይፈ
 ቻቸው : ገርመር :: በዚያ : አገ
 ር : ያዕቆብ : አቡን : አግዚአብ
 ሔር : አምላክን : የማይል : ሊ
 ፍርባት : አይቻለውም : አሉት :
 ምናሴ : የሚባል : ከህን : ሠማ
 ርያ : አስተምራቸው : ብሎ : ሰ

ደደላቸው ፡ እርሱ ፡ አስተምሮ ፡
 አሪትን ፡ ጸራላቸው ፡ ይህ ፡ አሪ
 ተ ፡ ሣምራውያን ፡ ተባለ ። አሪ
 ተኛው ፡ አሪተ ፡ አይሁድ ፡ ነው ።
 አይሁድ ፡ ሥጋ ፡ ሳይለብስ ፡ ሥ
 ጋ ፡ ለበስ ፡ ትላለህ ፡ ጊዜው ፡ ሳ
 ይደርስ ፡ ጊዜ ፡ ደረሰ ፡ ትላለህ ፡
 ብለው ፡ በእስጢፋኖስ ፡ ላይ ፡ ተ
 ነሡ ። እርሱም ፡ ሱባጌ ፡ ትው
 ልድ ፡ ዘረኖክ ፡ ሱባጌ ፡ ዕለት ፡
 ዘኤርምያስ ፡ አምጥቶ ፡ ዘመኑ
 ን ፡ ከትውልዱ ፡ አሰማምቶ ፡ ከ
 መጸሐፍተ ፡ ነቢያት ፡ ምስክር ፡
 ሰጥቶ ፡ ረታቸው ፡ ቀጥቀጠው ፡
 ገደሉት ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ትንቢ
 ተ ፡ ሥጋዊን ፡ ለዋወጡት ፡ ከት
 ውልዱም ፡ አንዱን ፡ ቃይናን ፡
 አወጡት ፡ አሪተ ፡ ሌዋውያንን
 ም ፡ ለዋወጡት ፡ ዘመኑን ፡ አዳ
 ም ፡ ሴትን ፡ በዩጊጫ ፡ ወለደ ፡ ያ
 ለውን ፡ ጊጫ ፡ አሉት ፡ ሴት ፡ ሄኖ
 ስን ፡ በዩጊጫ ፡ ያለውን ፡ በጊጫ ፡ አ
 ሉት ፡ እንዲህ ፡ አያደረጉ ፡ እስ
 ከ ፡ አብርሃም ፡ ድረስ ፡ ቪሕ ፡ ከ
 ጅጅ ፡ አወጡ ። አሪተ ፡ ሌዋውያ
 ን ፡ አሪተ ፡ ሊቃውንት ፡ አሪተ ፡
 ሣምራውያን ፡ ጠፋ ፡ አሪተ ፡ አ
 ይሁድ ፡ ብቻ ፡ ቀረ ። በሰሎሞን ፡
 ጊዜ ፡ ሌዋውያን ፡ ወደ ፡ ኢትዮ

ጵያ ፡ መጸፋቸውን ፡ ይዘው ፡ ገ
 ቡ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሰዎች ፡ አሪ
 ተ ፡ ሌዋውያንን ፡ ተቀበሉ ፡ የቀ
 ፋት ፡ አሪተ ፡ አይሁድን ፡ ተቀ
 በሉ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ተለ
 ያዩ ፡ ይላሉ ።

ምዕራፍ ፡ ፲ ።

የፀሐይ ፡ ዓውደ ፡ ዓመት ፡
 ፫፻፷፭ ፡ ዕለት ፡ ነው ፡ ከዚህ ፡
 የጨረቃ ፡ ዓውደ ፡ ዓመት ፡
 ፫፻፶፬ ፡ በነሡለት ፡ ፲፩ ፡ ዕለት ፡
 ይተርፋል ፡ ይህ ፡ ከጨረቃ ፡ ስ
 ለተረፈ ፡ አበቀቱ ፡ ወርህ ፡ ተብ
 ሎአል ። የፀሐይ ፡ ዓውደ ፡ ዓ
 መት ፡ ፫፻፷፭ ፡ ዕለት ፡ ፲፭ ፡ ኬ
 ክሮስ ፡ ይሆናል ። ይህን ፡ ለ፯ ፡ ዕ
 ለታት ፡ በደሉዋቸው ፡ ጊዜ ፡
 ፶፪ ፡ ፶፪ ፡ ደርሶባቸው ፡ ፩ ፡ ዕ
 ለት ፡ ፲፭ ፡ ኬክሮስ ፡ ይተርፋ
 ል ፡ ይህ ፡ ፩ዱ ፡ ዕለት ፡ በ፬ ፡ ዓ
 መት ፡ ፬ ፡ ዕለት ፡ ይሆናል ። ፲፭
 ቱ ፡ ኬክሮስ ፡ በ፬ ፡ ዓመት ፡ ፩ ፡
 ዕለት ፡ ይሆናል ፡ ይኸውም ፡ ሳ
 ድሲት ፡ ጳጉሜ ፡ ነው ፡ መጠን ፡
 ራብዲትና ፡ ሳድሲት ፡ ጳጉሜ ፡
 በዚህ ፡ ይተካከላሉ ፡ መጠን ፡ ራ
 ብዲት ፡ ያ፩ዱን ፡ ወንጌላዊ ፡ ያ
 ህል ፡ ማለት ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

ጥንታት : ጅ : ናቸው ። ጥንተ :
 ዕለታት : አሁድ ። ጥንተ : ቀመ
 ር : ሠለሰ : ጥንተ : ፀሐይ : ረ
 ቡ : ጥንተ : ጨረቃ : ሐሙስ :
 ጥንተ : አንድቅትዮን : ዓርብ :
 ዕለተ : ንድቁ : ለአዳም ።

ክፍል ። ዓመቱን : ከፀ : ተ
 ክፍለው : የሚመግቡ : ፀ : ከዋ
 ክብት : አሉ : ምግብናቸውም :
 ገጅ : ገጅ : ዕለት : ገጅ : ኬክሮስ :
 ግጅ : ክልሊት : ይመግባሉ ። ፀ
 ሐይ : ከዚህ : በየለት : የምታገ-
 ድለው : ገክልሊት : ጸፎ : ሣል
 ሲት : የራሱዋን : ሕጻጽ : ፅ : ሣ
 ልሲት : ቢጨምሩ : ጸፀ : ሣል
 ሲት : ራብሊት : ጠፍ : ጸጂ : ኃ
 ምሲት : ግጂ : ሳድሲት : ዘፀነኛ
 ው : ሳድሲት : ሲሶ : የጉደለ
 ው : ይገኛል ። ይህም : ግፀነኛ
 ው : ሳድሲት : ሲሶ : ጉደል :
 ያልነው : በጅዱ : ከከብ : ምግብ
 ና : በገጅ : ቀን : ጅጅ : ሳድሲት :
 ሁና : ይገኛል ። ይህም : ጅጅ : ፅ :
 ሣልሲት : ገጅ ሳድሲት : ይሆናል ።
 ይህን : ያሃክል : ከፎቱ : ከዋክብ
 ት : ቢጠራቀም : አምስተኛ : ጳ
 ጉሜ : ፅ : ዕለትና : የጅተኛ : ጳ
 ጉሜ : ርብ : ገጅ : ኬክሮስ : ጂ :
 ክልሊት : ይገኛል ። ይህ : ገጅቱ :

ኬክሮስ : ባፀ : ዓመት : ፅ : ዕለ
 ት : ይሆናል : ስድስቱ : ክልሊ
 ት : በገጅ : ዘመን : ፅ : ዕለት :
 ይሆናል ። ጅተኛ : ጅተኛ : ጳጉ
 ሜ : የፀሐይ : ሕጻጽ : ነው : እ
 ንጂ : በከዋክብት : ፀ : ብቻ : ነ
 ው : ጅ : ጳጉሜ : የለም : ባፀቱ :
 ክፍለ : ዓመት : ልጅ : ብቻ : ይጽ
 ፋል : ዓውደ : ዓመታቸውም :
 ርፂፂፀ : ነው : ፀሐይ : ፅ : ቀን :
 ታተርፋለች ። በኒኖክ : ያለ : ይ
 ህ : ነው ። ስለዚህ : ኢትዮጵያ :
 አንድ : አረቦችና : አንድ : ወሮ
 ፖች : ያውደ : ዓመት : መባቻ :
 አታፋልሰም : ሕጻጽ : በሌላ
 ጥው : በከዋክብት : ትቁጥራለ
 ችና ።

ስምዓት ።

ያራቱ : ክፍለ : ዓመት : መ
 ጋቦች : ያራቱ : ከዋክብት : ምግ
 ብና : ጸገቶ : አንዲኖር : የቀሩ
 ቱ : ብርሃናት : ምግብናቸው :
 አንዲፋለስ : በዚህ : ምክንያት :
 ሠርቀ : ወርገና : በዓላተ : ብሉ
 ይ : አንዲፋለሱ : በኒኖክና : በ
 ኩፋሌ : ተጽፎአል : ያልነው :
 አንዲህ : ነው ። ይህ : ኒኖክ ።
 ወበውአቱ : መዋዕል : አውሥ

አኒ፡ መልአክ፡ ኡሩኤል፡ ወይ
 ቤለኒ፡ ነዋ፡ አርአይኩክ፡ ኩሎ፡
 ወከሠተኩ፡ ለከ፡ ትርአዮ፡ ለ
 ዝ፡ ፀሐይ፡ ወለዝ፡ ወርጎ፡ ወ
 ለአለ፡ ይመርሀዎሙ፡ ለከዋክ
 ተ፡ ሰማይ፡ ወለኩሎሙ፡ አለ፡
 ይመይጥዎሙ፡ ግብርሙ፡ ወ
 አዝማኖሙ፡ ወሙጻኢሆሙ።
 ወበመዋዕለ፡ ኃጥአን፡ ክራማት፡
 የሐጽራ፡ ወዘርአ፡ ዚአሆሙ፡
 ይከውን፡ ደኃራዩ። ወኩ
 ሎ፡ ግብር፡ ዘዲበ፡ ምድር፡ ይ
 ትመየጥ፡ ወኢያስተርኢ፡ በዘ
 መኑ። ወወርጎ፡ ይዌል
 ጥ፡ ሥርዓቶ፡ ወኢይትረግድ፡ በ
 ዘመኑ።

ክፍል። ኩፋሌ። ይቤሎ፡
 መልአክ፡ ገጽ፡ ለሙሴ፡ አንተ
 ኒ፡ አዝዘሙ፡ ለደቂቀ፡ ጸኢል፡
 ይዕቀቡ፡ ዓመታተ፡ በዝ፡ ጉል
 ቀ፡ ሸ፻፳፡ ወረቡግ፡ መዋዕለ፡
 ወደከውን፡ ፍጹመ፡ ዓመተ፡
 ወኢያማስኑ፡ ጊዜሁ፡ አመዋዕ

ሊሁ፡ ወአምበግላ፡ አሰመ፡
 ኩሎ፡ ይበጽሕ፡ ሎሙ፡ በከመ፡
 ስምዎሙ፡ ወኢያኃል፡ ዕለ
 ተ፡ ወኢያማስኑ፡ በዓለ። ወለአ
 መ፡ ተዓደዉ፡ ወኢገብርዎን፡
 በከመ፡ ትእዛዙ፡ አሚሃ፡ ኩሎ
 ሙ፡ ያማስኑ፡ ጊዜያ፡ ጊዜሆሙ፡
 ወዓመታትኒ፡ ይትሐወሱ፡ አም
 ውስተዝ። ወይረስው፡
 ሠርቀ፡ ወሰንበተ፡ ወበዓለ፡ ወ
 ኩሎ፡ ሥርዓተ፡ ዓመታት፡ ይ
 ጌግዩ። ወይከውኑ፡ አ
 ለ፡ ያስተሐይጹ፡ በሐያጼ፡ ወር
 ጎ፡ አሰመ፡ ታማስን፡ ይአቲ፡
 ጊዜያተ፡ ወትቀድም፡ አምአመ
 ታት። ዓሱረ፡ ዕለተ። ወ
 ይገብሩ፡ ዕለተ፡ ስምዕ፡ ምንን
 ተ፡ ወዕለተ፡ በዓል፡ ርኩስተ።
 ሥራውን፡ በዓል፡ በዓሎ፡ ሥ
 ራ፡ ያደጋሎ፡ ማለት፡ ነው።

ተጽሕፈ፡ በፈወር፡ ፹ወ፱፡
 ዓመተ፡ ዓለም።

La lingua del precedente trattato non manca di qualche singolarità, dovuta in parte al suo stile conciso. Notevoli specialmente sono le forme come $\text{ḤA-ṬA} : \text{ḤṬṬA}$ e simili, che sono certamente più arcaiche e regolari delle consuete ḤAA ecc., non essendone ancora sparito l'affermativo *-u*; cf. i miei *Proverbi, strofe e racconti abissini*, pag. 19; inoltre l'- Ṭ negativo è talvolta omesso: p. es. ḤṬṬA per ḤṬṬA-Ṭ . Pongo qui appresso poche osservazioni per dichiarare talune parole non facili o mancanti nel Vocabolario del D'Abbadie.

Pag. 364, col. I, l. 14. $\text{ḤṬṬA} : \text{ḤṬṬA} : \text{ḤṬṬA}$ del tutto, affatto come oggi. — col. I, l. 17. ḤṬṬA per ḤṬṬA ; l'- Ṭ in ḤṬṬA è semplicemente copulativo. — col. II, l. 7. Queste parole sono, m'informa il Debt. K. Gh., dell'Aragâwî Manfasâwî (Giov. Sâbâ). — col. II, l. 16. ḤḤḤḤ significa anche, come qui, *prefazione*; = *fin qui la prefazione*. — Pag. 365, c. II, l. 12. Dopo ḤḤḤḤ si sottintende ḤḤḤḤ , come, 14 linee appresso, dopo ḤḤḤḤ si sottintende ḤḤḤḤ . — col. II, l. 12. Si trovano dei libri che dicono: (= $\text{ḤḤḤḤ} : \text{ḤḤḤḤ}$). — col. II, l. 19. ḤḤḤḤ è dividere in senso aritmetico, come ḤḤḤḤ è sottrarre. — col. II, l. 28. Queste parole sarebbero del testo ge'ez del *Marḥa 'Ewûr*. — Pag. 366, col. II, l. 10. Dal *Marḥa 'Ewûr* ge'ez, c. s. — Pag. 367, col. I, l. 5. Dopo il numero ḤḤḤḤ si sottintende ḤḤḤḤ . — col. II, l. 22. Dopo il numero ḤḤḤḤ si sottintende ḤḤḤḤ . — Pag. 368, col. I, l. 24. allora è il « non ascende », ḤḤḤḤ è quasi il nome proprio di quel giorno; lo stesso vale per ḤḤḤḤ . — Pag. 369, col. I, l. 25. ḤḤḤḤ è il numero fondamentale, al quale si aggiungono gli altri numeri; è metafora da ḤḤḤḤ nave, che è come il fondamento, e sulla quale sta tutto il carico. Nel senso proprio di nave, ḤḤḤḤ non si usa in amarico. — Pag. 370, col. I, l. 27. Dal *Marḥa 'Ewûr* ge'ez. — col. II, l. 24. Dopo ḤḤḤḤ si sottintende ḤḤḤḤ , qui e tredici linee appresso, dopo la stessa parola. — Pag. 371, col. II, l. 20. ḤḤḤḤ è forma abbreviata per ḤḤḤḤ , nata certamente per causa della debole pronuncia del *ya* fra due vocali. — Pag. 272, col. II, l. 23. È questi, come credo, l'Ibn Qanbar ben noto nella storia ecclesiastica copta (cf. Abû Sâlih ed. Evetts, pag. 20, s., 152), il quale fiorì nella seconda metà del XII secolo, e morì nel 1208, ma non di morte violenta. — Pag. 373, col. I, l. 1. ḤḤḤḤ (hellek.), è colui che non cede, che resiste ad oltranza. — col. I, l. 26.

ብተት è lo stesso che መባቻ (ባተ). — Pag. 377, col. I, l. 23. ጥንተዮን o ጥንተዮን siccome è noto, ha origine da un errore di scrittura per ጥንተዮን = *πληθιον*, ma gli abissini lo considerano composto da due parole ጥንተ e ዮን quantunque, per lo più, si scriva unito; ዮን s'interpreta ፍጥረት *creazione*; onde ጥንተዮን è il principio, il primo giorno della creazione. Analogamente እንደፍጥረትዮን (indizione) s'interpreta, *creazione* (di Adamo) da ነደቀ. — Pag. 378, col. I, l. 8. L' ሰለተ : መባቻ si calcola dal principio della creazione alla creazione del sole, cioè dalla domenica sera al martedì sera, precisamente all'ora del tramonto; perocchè, secondo la volgar credenza, il sole fu creato il martedì sera, proprio al momento che tramonta, mentre contemporaneamente, al lato opposto del cielo, si vide risplendere la luna piena. — Pag. 381, col. I, l. 8. Queste parole debbono essere tratte da qualche *gadd* o vita di s. Stefano. — Pag. 382, col. I, l. 25. ሆኑል è una specie di plurale di ያህል (አክል).

